

Carl Viggo Christiansen, Idestrup Andelsmejeri, født do 10/2—1896 har skrevet denne beretning om sin første tur til USA.

Følgende er ordret fra hans egen dagbog:

Den 13 januar 1916 afgik jeg med det forenede Dampskibsselskabs damper "Hellig Olav" fra København klokken var vel halvseks, da damperen i strålende solskin stod ud af sundet til, de mange før så sørgmodige ansigter, strålede om kap med solen og især oplivedes de da der oppe over vore hoveder viste sig en ung dristig flyver, der gentagne gange fløj henover vore hoveder og vinkede til os.

Efter et par timers sejlads forsvandt hjemlandets kyster mere og mere for vore blikke, og da også mørket begyndte og falde på gik vi ned i kahytten. Jeg skulle bo i en fire personers kahyt, som vendte mod skibssiden, så der var altså vindue til min kahyt, et såkaldt køje, de tre personer jeg skulle bo sammen med, var en jyde ved navn Jens 9 en fynbo som hed Axel og en sjællænder der hed Hans Peter, alle tre var landmænd.

Fredag formiddag lagde vi til ved Christiania, hvor vi skulle have 400 finlændere med om bord, tillige med en del nordmænd. Så snart vi kunne komme i land gik vi en tur op i byen.

Da der om natten faldt meget sne foregik næsten hele trafikken med slæder, kun i enkelte gader kørte der sporvogne og automobiler, men der var langt fra den livlige trafik og færdsel som i København, Efter at have været oppe i den fineste gade "Karl Johans gade og set det kongelige slot gik vi ombord på skibet og spiste til middag.

Næste morgen afgik vi klo 4 fra Christiania til Christianssand, hvor vi nåede til om aftenen. På turen dertil var vi alle meget søsyge særlig finlænderne, de stod og kastede op alle steder hvor man kom, det var det, det gav stødet til min søsyge, jeg gik ellers ude på dækket og var godt tilpas, men da jeg 'begyndte at fryse, gik jeg ind i rygesalonen. Det var et rædsomt syn der mødte mig der, lige så mange der kunne være derinde lå rundt om på bænkene og på gulvet, en modbydelig stank af tobaksrøg og så meget andet satte sådan en kvalme for brystet af mig, at jeg i en vældig fart måtte skynde

mig til min kahyt, hvor jeg så den formiddag kastede op en 6-7 gange. Natten til søndag lå vi så opankret i Christianssand da vi på grund af minerne ikke turde sejle ud. Næste morgen lå de fleste af passagerne endnu i køjerne fra den forrige dags søsyge i men ud på aftenen kom de fleste dog på benene igen, og måtte på opfordring af dem jeg boede sammen med, spille en del numre, særlig dansemelodier og det lavede lidt op på os alle sammen.

Næste dag ved middagstid nåede vi forbi Skotland og begyndte allerede og regne ud på hvornår vi kunne være i New York, mandag nat blev vi imidlertid stoppet af en engelsk krydser og måtte sejle tilbage igen, men der var jo ikke noget at stille op.

Tirsdag eftermiddag nåede vi ind til Hebriderne, hvor vi kastede anker i nærheden af en lille by Stunderway.

I de dage vi lå der havde vi det forresten ret gemytligt om bord, dampere lå godt i læ her inde bag øerne og det er derfor intet under at vi fik mere lyst til at promenerer oppe på dækket, end når vi var i rum sø. Om aftenen var det dejligt måneskin og ovre fra det nærliggende fyrtårn kastede projektøren sine blændende stråler hen over dækket, nede i kahytterne var der hist og her harmonikamusik, og jeg måtte til sidst på opfordring af nogle dansk-amerikanere tage min violin op i rygesalonen og spille for selskabet der. En ung mand fra Esbjerg dansede storkedans med en tysk dame og lavede sådan en fest så vi alle sammen var nærved at forgå af grin.

Torsdag formiddag sejlede vi fra Skotland igen ved ni-tiden, og turen over Atlanterhavet var både langvarig og kedelig, da vi nåede New Foundlandsbankerne blev det snevejr og 7-8 graders frost, så skibet, når man stod oppe på dækket og så hen over det, fremviste et helt ispanorama.

Søndag den 30. var den bedste dag jeg havde på rejsen med dampskibet, om morgenen da jeg kom op på dækket var det dejligt vejr, den bidende frost var forbi og havet var næsten blikstille, skibet skød en god fart og jeg havde på fornemmelsen at den langvarige sejltur snart ville være forbi og Amerikas kyster vise sig.

Næste dag var det meget tåget og vi måtte ligge stille i 2 timer, inden vi kunne få lods ombord, endelig kom han da, og vi kunne begynde på turen indefter, henimod middag blev det strålende solskin, og vi kunne rigtigt betragte indsejlingen til New York. Først

kl 1 passerede vi Frihedsgudinden, og da vi på det tidspunkt var nede og drikke kaffe stormede vi ud for at få et glimt af den mægtige statue at se. Efterhånden som vi kom længere og længere ind mod byen blev der mere og mere for vore øjne at betragte, på den ene side så vi verdens største skyskrabere, og på kryds og tværs af floden til den anden side, gejlende utallige slæbedampere og færgebåde udstødende hæse brøl.

Ved 2 1/2 tiden lagde vi til ved Skandinaviens Amerikaliniens dok og første og anden kahyts passagerer fik lov til at gå i land med det samme medens vi skulle vente til dagen efter. Vi kunne nu uhindret gå oppe på 2. klasses promenadedæk, og om aftenen opfordrede en del Københavner og Svenskere mig til at hente violinen og spille til dans for dem, det gjorde jeg så, men da jeg havde spillet en del stykker var der en som hentede sin harmonika, og jeg pakkede så violinen ned i kassen og dansede med, kl begyndte skibets orkester og spille op til dans, og vi dansede så til kl.10, en ung svensk mand morede hele selskabet meget ved at klæde sig ud som dame, en rolle som han fuldtud forstod og spille.

Næste dag blev vi purret ud klo 5 om morgenen og var færdige med at spise 'morgenmad klo 7. Ved 8 tiden gik vi fra skibet og ind i det store pakhus, hvor vore kufferter blev åbnet og eftersat af toldvæsenet. Derfra gik turen til en stor færgebåd, som lå ankret ved pakhuset. Båden var delt i to etager, hvor vi mandlige pasagerer måtte op i den ovenpå. Efter en halv times sejlads, nåede vi immigrantstationen Ellis-Island og skærsilden begyndte. Først kom vi ind i et stort rum, hvor vi allesammen skulle have stemplet inspektionskort derfra gik turen gennem en smal dør ind til lugerne, hvor vi blev undersøgt på øjnene, enkelte blev holdt tilbage, andre blev ikke alene holdt tilbage men returneret, jeg blev spurgt om hvor gammel jeg var, og den ene læge så lidt på mine Øjne hvorefter ordet "allright"!! lød tonede for mine ører, og jeg marcherede videre op ad en del store trapper til en stor sal, hvor en opsynsmand efter at have set mit inspektionskort, anviste mig den pult, hvor jeg skulle hen til, der blev der spurgt mig hvad jeg hed og hvor jeg skulle hen og hvor mange penge jeg havde på mig. Da spørgsmålene var besvarede fik jeg lov til at passere videre til en stor sal, hvor jeg skulle have min banebillet udleveret, det tog lang tid, for der var så mange der skulle til ved det billetkontor, nå færdig blev jeg da og gik så videre til en stor ventesal, hvor jeg traf mine gamle rejsefæller fra skibet de havde ligesom jeg selv fået en seddel på deres frakker, påtegnet nummeret på den banelinie som hver enkelt passager nu skulle med. Da jeg var blevet dygtig sulten efter den lange tur fik jeg en dansk-amerikaner til at gå med mig

op på restaurationen og få mig et måltid mad, bestående af 2 store stykker flæskesteg, kartofler 5 stk brød og æblepie til dessert. Altsammen for 30 cents.

Nede i ventesalen kunne vi købe proviant til rejsen, og de fleste af os forsynede os med en dollarpakke. Kl 3 fik alle vi der havde nummeret 3 på vore frakker ført om bord i en færgebåd. Vi var en del skandinaver der skulle med samme tog til Chicago, blev vi enige om, at vi ville søge og komme i en vogn for os selv, derfor holdt vi os sammen i færgebåden da den gik fra Ellis Island og turen begyndte fra nu af at antage en mere livlig karakter, klokken kunne vel være henad 5 da vi nåede en stor snavset bygning som jeg ikke engang kan nævne ved navn. Nu gik vi op ad nogle trapper slæbende på vore store kufferter og dollarpakker, derfra gik turen videre ad lange gange oplyst med elektrisk lys. Efter at have stoppet en halv snes gange kom vi til en stor sal hvor der forresten var ret hyggeligt, vi fik snart hul på vore madpakker og spiste allesammen med god appetit, appelsiner og æbler var der også i pakken, så vi kunne jo rigtigt "lunche". Efter at vi havde spist måtte jeg som den eneste tiloversblevne spillemand i vort selskab trolig benytte violinen til kl var 8 ½, og vi atter brød op for at gå til toget. En ung svensker gik hen til en af togpersonalet og spurgte på dårlig engelsk om det var den rigtige vej til Minnesota, banemanden forstod ham og svarede "Yes Sir" (Ja min herre), det kneb med at få en vogn til os skandinaver, men takket være en ung svensk dame fik vi lov til at komme i en vogn for os selv, da toget satte sig i bevægelse udbragte den nylig omtalte unge svensker et kraftigt leve for skandinavien som vi alle med glæde istemte, og det var således slutningen på vor tur gennem New York.

Dagen efter altså onsdagen 9 gik med at synge og spille det meste af dagen særlig svenskerne sang udmærket, også flerstemmige sange, om aftenen sluttede vi med at jeg spillede så mange norske og svenske sange jeg kunne, og så sang mine landsmænd og jeg: "Der er et yndigt land!! og vi sluttede med at udbringe et leve for Skandinavien, næste morgen var vi tidligt på benene. Kufferterne skulle pakkes og vi skulle have spist inden vi nåede Chicago, henad kl 8 begyndte vi og nærme os Chicago og vi fik travlt med at sige farvel, vi havde nu rejst sammen i 1 ½ døgn og havde i den tid haft det ret gemytligt, nu vidste vi at vort veje skulle skilles, og om vi nogensinde skulle få hinanden at se mere, ja derfor råder skæbnen. Inden vi gik ud af toget fik vi som skulle videre med et andet tog et blå mærke på, og ligeså snart vi kom ud fra stationen, blev vi proppet ind i nogle bestemte hesteomnibusser med gummihjul under, og kørt til den næste banegård. Her var det så meningen vi skulle holdes i karantæne til næste dag, men takket være en ung mand fra Ålborg, som jeg havde lært og kende på turen på skibet, og som var kommet til Chicago dagen før os, fik vi

det ordnet således at en ung mand fra Ønslev på Falster og jeg fik lov til at tage med Rock Island kl 10 til Atlantic; hvad vi var meget glade for. Inden vi tog afsted 9 var vi inde på restaurationen og fik os hver én stor kop kaffe med brød til, men det kostede også 20 cents pro kop, vi kom ikke til Atlantic før kl 10 på grund af snevejr. I Atlantic måtte Vest, sådan hed Falstringen, gå ud og finde os et logi, mens jeg passede på vores sager, efter 20 min. forløb kom han tilbage og havde fået et værelse til os, vi skulle betale 70 cents for det. Da jeg skulle med toget 6,10 til Exisa, måtte vi op allerede kl. 5, Vest skulle først afsted senere med et tog til Kimbatten, så her i Atlantic sagde jeg farvel til min sidste rejsefælle. Kl. 7 var jeg i Exisa, hvor jeg blev modtaget af min fætters svoger, som kunne tale dansk, han ringede så ud til min fætter om han ville komme og hente mig, henad middag kom han kørende i en Boggi, et køretøj med kalecheover med 2 heste for, og efter at være blevet pakket godt ind kørte vi ud til hans farm, som ligger 8 miles fra Exisa. Det var første gang jeg betrådte en farmers hjem, og jeg må indrømme at disse træhuse er hyggelige. Her i min fætters lune stue slutter jeg min dagbog, og jeg sender mange venlige hilsener til alle dem som får den at læse.

Carl Christiansen

Maskinist

Harlan Iowa USA

Carl Viggo Christiansen

Fød 10.2.1896 i Sdr. Ørslev som søn af mejeribestyrer Poul Christiansen (f. 19.01.1855 i Kettinge) og hustru Johanne Margrethe Pedersen f. 20.4.66 i Ousted hestehave. Parret bor i Sdr. Ørslev. Viet 20.4.1891 i Ousted i Sjælland¹

Carl Christiansen blev udlært som smed hos Julius Christensen i Idestrup, han fik derefter arbejde på Bruunshåb i Nykøbing F. I Amerika fik han arbejde i et bilfirma, desværre ved jeg ikke hvilket eller hvor det var.

Han meldte sig som frivillig under første verdenskrig, og fik efter denne igen arbejde i samme firma..

Først i trediveerne blev han gift med Ruth og fik 2 drenge (Danni 1929 – 1999) og Allen (1933 – 2018), og familien klarede sig godt, men i 1937 omkom han i Lincoln, Nebraska ved et røverisk overfald, da han af sit firma var sendt ud med en del penge, efter en ny bil. Han er aldrig blevet fundet og den gamle bil han kørte i var efterladt ved en flod. Sagen har af det amerikanske politi været taget op flere gange.

Hans amerikanske kone holdt kontakten med hans slægt i Danmark, og en af sønnerne besøgte familien da han som soldat var udstationeret i Tyskland efter krigen (anden verdenskrig. Carl besøgte iøvrigt Danmark nogle gange inden han blev gift.

Carl havde flg. Søskende:

- Anna Christine Christiansen f. 05.01.1894
- Ellen Gudrun Christiansen f. 01.01.1894
- Hans Thorvald Christiansen

f. 31.8.1900, portør og senere stationsforstander på Karleby station

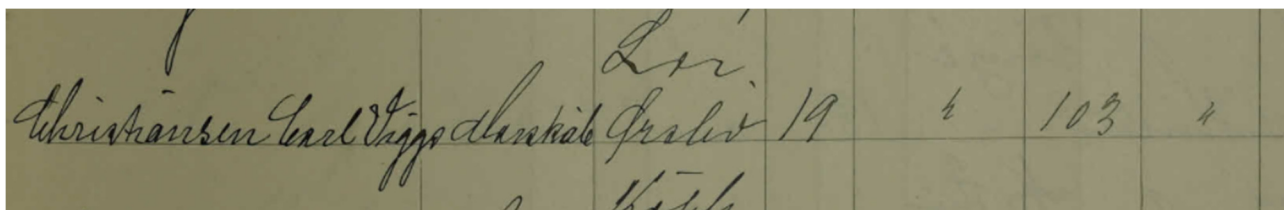
Gift med Margrethe Bolette Nielsen f. 20.10.1901 i Stubberup, Tingsted

- Børn:
- Tove 10.08.1924 – gift med Rene Lave Kristiansen
- Poul 20.08.1928

¹ [Idestrup kirkebog](#)

Nedenunder – registrering i dansk udvandrersarkiv – Carl Viggo Christiansen, maskinarbejder, f. i Sdr. Ørslev 19 er emigreret (forevist kontrakt 11.1.1916 – sejlede med "Hellig Olav"²

A photograph of a handwritten registration card from a Danish emigration archive. The card is divided into several columns by vertical lines. The text is written in cursive ink. The first column contains the name 'Christiansen Carl Viggo'. The second column contains 'Maskinarbejder'. The third column contains 'Sdr. Ørslev 19'. The fourth column contains '11.1.1916'. The fifth column contains '103'. The sixth column contains 'Hellig Olav'. There are some additional markings and a small '1' in the top left corner.

Christiansen Carl Viggo	Maskinarbejder	Sdr. Ørslev 19	11.1.1916	103	Hellig Olav
-------------------------	----------------	----------------	-----------	-----	-------------

² [Register over udvandrede, Københavns politi](#)